

SXEDIO.GQ3

25.1.1955: ΜΕ ΑΠΟΛΥΤΗ ΜΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΡΑ Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΛΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟ ΙΣΤΙΟΦΟΡΟ ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ. ΠΛΗΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΚΡΙΤΩΝΑ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗ ΣΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΛΛΗΨΗ ΤΟΥ ΣΚΑΦΟΥΣ, ΤΩΝ ΝΑΥΤΩΝ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΤΗΣ ΧΛΩΡΑΚΑΣ

Οι **13** που συνελήφθησαν στην περιοχή Ροδαφνιά του χωριού Χλώρακας της Πάφου το βράδυ της **25ης** Ιανουαρίου **1955**, όπου προσήγγισε το ιστιοφόρο Άγιος Γεώργιος, για να ξεφορτώσει τον οπλισμό που μετέφερε μυστικά από την Ελλάδα για τις ανάγκες της ΕΟΚΑ, οδηγήθηκαν σε δίκη τον Απρίλη του **1955** και τους επιβλήθηκαν βαριές ποινές.

Την υπόθεση της κατηγορίας άνοιξε ο Γενικός Εισαγγελέας Κρίτων Τορναρίτης στις **2 Μαΐου 1955**.

Κατηγορούμενοι που ήσαν ο Σωκράτης Λοϊζίδης που είχε έλθει μυστικά στην Κύπρο και θα έφευγε με το Άγιος Γεώργιος στην Αθήνα (ο ίδιος είπε στους Παναγιώτη Παπαδημήτρη και Μίμη Κωνσταντινίδη το **1982** ότι βρισκόταν στην περιοχή για να παραλάβει τον οπλισμό) τα μέλη της ομάδας της Χλώρακας και το πλήρωμα του Άγιος Γεώργιος ήσαν οι:

1. Ευάγγελος κουταλιανός, **50** ετών, πλοίαρχος του "Άγιος Γεώργιος", από τη Σαλαμίνα της Ελλάδας.

2. Μιχαήλ Γεωργίου Χριστοδουλάκης **20** ετών, από τη νήσο Νίκη της Ελλάδας.

3. Ανάργυρος Ι. Μέλος από τη νήσο Πόρος της Ελλάδας.

4. Μιχαήλ Θεοδοσίου Αλεθράκης, **27** ετών, από τη νήσο Θήρα της Ελλάδας.

5. Αργύρης Καραδήμας, **34** ετών από τα Λειβάδια Ελλάδας.

6. Σωκράτης Λοϊζίδης από το Δίκωμο, κάτοικος Αθηνών.

7. Κωνσταντίνος Λεωνίδα από τη Χλώρακα.

8. Νικόλας Μαυρονικόλας από τη Χλώρακα.

9. Νικόλας Πενταράς από τη Χλώρακα.
10. Χριστόδουλος Ν.Πενταράς από τη Χλώρακα.
11. Χριστάκης Νικολάου, από τη Χλώρακα.
12. Κυριάκος Γεωργίου Μαυρονικόλας από τη Χλώρακα.

13. Μιχαήλ Παπαντωνίου από τη Χλώρακα.

Είπε ο Κρίτων Τορναρίτης παρουσιάζοντας την υπόθεση στο Δικαστήριο για τους **13** κατηγορούμενους:

"Η τακτική την οποία θα αποδειχθή εκ της προσαχθησομένης μαρτυρίας ότι οι κατηγορούμενοι έκριναν πρέπον να ακολουθήσουν με αναγκάζει να σας ανοίξω την υπόθεσιν αυτήν ως μίαν υπόθεσιν άνευ προηγουμένης εκτάσεως, υπερτάτης βαρύτητος και μεγίστης δημοσίας σπουδαιότητος και τρομοκρατικάί συνέπειαι της οποίας καθιστούν επιτακτικήν την αυστηράν εφαρμογήν του νόμου.

Οι κατηγορούμενοι κατηγορούνται περί τω ότι συνώμοσαν μεταξύ των και με άλλα πρόσωπα άγνωστα εις την Κατηγορίαν, να ανατρέψουν διά τη δύναμewς ή βίας, την εγκαθιδρυμένην Κυβέρνησιν της Κύπρου, να ανατρέψουν δι' επαναστάσεως ή δολιοφθοράς, το σύνταγμα της και να καταστρέψουν ή ζημιώσουν δημοσίαν περιουσίαν.

Κατηγορούνται επίσης επί τω ότι συνώμοσαν κατά παρόμοιον τρόπον δι' ενόπλου δύναμewς να επιφέρουν μετατροπή εις την Κυβέρνησιν ή τους νόμους της Κύπρου.

Τέλος κατηγορούνται επί τω ότι προέβησαν εις προπαρασκευάς διά την επιτέλεσιν πολεμικής επιχειρήσεως υπό ωρισμένων προσώπων εν Κύπρω.

Οφείλει σαφώς να κατανοηθή και πρέπει να δηλώσω εμφαντικώς ευθύς εξ αρχής ότι τα εγκλήματα με τα οποία κατηγορούνται οι κατηγορούμενοι δεν συνίστανται ούτε εις τας γνώμας τας οποίας πρεσβεύουν, ούτε εις τους εθνικούς πόθους, υπό των οποίων διαπνέονται ούτε εις την φανεράν και ελευθέραν συζήτησιν, εντός του πλαισίου του νόμου των απόψεων των. Υπάρχει πλήρης κατανόησις των τοιούτων γνωμών και εθνικών πόθων και ουδεμίαν κατηγορίαν ήχθη μέχρι σήμερον διά την ενάσκησιν του

αναμφισβητήτου δικαιώματος της ελευθέρως συζητήσεως και της ειρηνικής εκφράσεως εντός των νομικών ορίων των εθνικών πόθων οιαδήποτε πολίτου.

Αλλά οι κατηγορούμενοι κατηγορούνται επί τω ότι έπραξαν εκείνο το οποίο ουδέποτε δύναται να επιτραπή εις οιαδήποτε πολιτισμένην κοινωνίαν άνευ διαρρήξεως των συνεκτικών αυτής δεσμών με τα πλέον αξιοθρήνητα και καταστρεπτικά αποτελέσματα.

Κατηγορούνται επί τω ότι ζητούν να προαγάγουν τον σκοπόν των ουχί ειρηνικώς, νομίμως και με νομιμόφρονα τρόπον, αλλά διά της δυνάμεως και της βίας, και της ενόπλου αντιστάσεως εις την έννομον Αρχήν. Τοιαύτα μέσα διά την προαγωγήν οιασδήποτε πολιτικής μεταβολής είναι εις άκρον βαθμόν αξιοποινα εγκλήματα εις οιαδήποτε πολιτισμένην χώραν και είναι ασυμβίβαστα εξ ίσου προς τη έννομον τάξιν και την λογικήν ελευθερίαν και τείνουν να εγκαθιδρύσουν αναρχίαν.

Η βάσις του εγκλήματος της συνωμοσίας με το οποίον κατηγορούνται οι κατηγορούμενοι συνίστανται εις το ότι τα πρόσωπα τα λαμβάνοντα μέρος εις αυτήν συμφωνούνται προς επίτευξιν κοινού αξιοποινου ή παρανόμου σκοπού. Αλλά αν και αυτή είναι η βάσις του εγκλήματος τούτο, σπανίως συμβαίνει εις μίαν κατηγορίαν τοιούτου είδους να ευρεθή απόδειξις ότι οι κατηγορούμενοι ηκούσθησαν να συμφωνούν και να συνενοούνται και να σχεδιάζουν το έγκλημα διά το οποίον κατηγορούνται εκτός εάν υπάρχη κάποιος συνένοχος, ο οποίος δύναται να κληθή να δώση μαρτυρίαν ενώπιον του δικαστηρίου.

Τούτο εν τούτοις δεν είναι απαραίτητον, διότι εις πολλάς υποθέσεις συνωμοσίας, αποδεικνυομένης κατά τον πλέον σαφή τρόπον, δεν δύναται να προσαχθή άμεσος μαρτυρία της τοιαύτης συμφωνίας και ούτε ο νόμος ούτε η λογική απαιτεί, όπως αυτή αποδειχθή κατά τον τρόπον αυτόν.

Ο συνήθης τρόπος αποδείξεως είναι η απόδειξις ότι οι κατηγορούμενοι επεδίωξαν τοιαύτην γραμμήν ενεργείας εκ της οποίας το δικαστήριον δύναται να συμπεράνη ότι αυτή προέρχεται εκ κοινής προθέσεως".

Ο Γενικός Εισαγγελέας επικαλέσθηκε απόφαση του δικαστή **Coleridge** και συνέχισε:

"Θα προβώ συνεπώς τώρα και θα διαγράψω συντόμως την μαρτυρίαν, ήτις θα προσαχθή εν σχέσει με ωρισμένας πράξεις εκάστου των κατηγορουμένων και του τρόπου καθ' ον συμπεριφέρθησαν, εκ των οποίων ομού μετά των άλλων προσαχθησομένων γενικών μαρτυριών, θα κληθήτε να εξαγάγετε το συμπέρασμα ότι οι κατηγορούμενοι ενεργούν από κοινού διά την επίτευξιν κοινού σκοπού.

Επί τη βάσει ληφθείσης πληροφορίας ειδικά μέτρα είχον τεθή εις εφαρμογήν την Δευτέραν **17ην** Ιανουαρίου **1955** προς φρούρησιν της δυτικής ακτής της Κύπρου πλησίον της Πάφου.

Σύμφωνα με τα μέτρα αυτά ο αστυνομικός λοχίας Αλή

Φαΐκ (μάρτυς αριθμός **3**) μετέβη την **17ην** Ιανουαρίου επί του πολεμικού "Τσάριτι". Το πολεμικόν τούτο περιεπόλει την δυτικήν ακτήν της Κύπρου κατά την ημεραν εκείνην και τας ακαλούθους **9** ημέρας, ήτοι μέχρι της πρωΐας της Τρίτης **25** Ιανουαρίου.

Κατά την διάρκειαν του σκοτούς το πολεμικόν "Τσάριτι" περιεπόλει παραλλήλως προς την ακτήν εις απόστασιν **3** μιλίων περίπου και ο λοχίας Αλή Φαΐκ παρηκολούθη εκάστην νύκτα της γεφύρας του πολέμου. Ολίγον έπειτα από την **8ην** μεταμεσημβρινήν της πρώτης ημέρας ο λοχίας ούτος παρατήρησε ένα πράσινον φως, το οποίον ερρίπτετο κατά διαλείμματα από ενός σημείου της ακτής εις κάποιαν απόστασιν βορείως του φάρου της Πάφου, αι επιχειρήσεις διήρκεσαν από τας **8** μ.μ. έως της **2ας** πρωΐνης ώρας.

Παρατηρήθη ότι εις δύο περιόδους, όταν εμπορικά ατμόπλοια διήρχοντο ματά μήκος της ακτής, η συχνότης των σημάτων τούτων επί της ακτής ηύξανε.

Τα σήματα ταύτα επανελήφθησαν κατά την διάρκειαν της περιόδου των ιδίων εξ ωρών καθ' εκάστην των επομένων εξ νυκτών, ήτοι μέχρι της νυκτός της **24ης** Ιανουαρίου υπερειλαμβανομένης, κατά την διάρκειαν μερικών εκ των νυκτών τούτων

εμπορικά ατμόπλοια συνέβαιναν να εισέρχονται διά της περιοχής και κατά την διέλευσιν των τα σήματα του πρασίνου φωτός επί της παραλίας επεταχύνοντο.

Την πρωίαν της Τρίτης **25ης** Ιανουαρίου το πολεμικόν "Κομετ" υπό τον κομμάντερ Ρόμπερτ Μπάρτον (μάρτυρα αριθμός **10**) ανέλαβε την περιπολίαν ταύτην και ο λοχίας Αλή Φαΐκ μετετέθη επί του πολεμικού τούτου.

Κατά την νύκτα εκείνη μεταξύ της **7ης** και της **7.30** μ.μ. ο κομμάντερ Μπάρτον έλαβε μίαν πληροφορίαν, αργότερον κατώρθωσε μέσον του ραντάρ του πολεμικού να έλθη εις επαφήν με το πλοίον, το οποίον επροχώρουσε περίπου εξ μίλια την ώραν δυτικώς προς την δυτικήν παραλίαν, περίπου **1 1/2** μίλι μακράν της ακτής.

Εσταμάτησε περίπου **20** λεπτά, **1/2** μίλι περίπου μακράν από της ακτής μέχρις ότου κατά την **8.20** μ.μ. τα σήματα του πρασίνου φωτός ήρχισαν εις την αυτήν θεσιν επί της ακτής όπως και κατά τας προηγούμενας νύκτας, το πλοίον τότε επροχώρησε προς τα πράσινα σήματα και εντός ολίγου εφάνη εις το ραντάρ ότι είχε καλυφθή υπό της παραλίας.

Θα αναφερθώ τώρα εις την διήγησιν των αστυνομικών, οι οποίοι είχαν αναλάβει την φάσιν της επιχειρήσεως επί της ακτής. Ήσαν υπό την διαταγήν του αστυνόμου Αλέξη Ιωάννου (μάρτυς αριθ. **4**) ο οποίος είναι υπεύθυνος της αστυνομίας Πάφου.

Κατά την **9.30** μ.μ. ώραν έλαβε μήνυμα διά του ασυρμάτου και εξεκίνησεν από τον αστυνομικόν σταθμόν Κτήματος, συνοδευόμενος από τον λοχίαν Αλή Ριζά (μάρτυς αρ. **6**) και άλλους αστυνομικούς. Κατά τον αυτόν χρόνον απέστειλεν δύο άλλα σώματα αστυνομικών προς ωρισμένας κατευθύνσεις με οδηγίας όπως συναντηθούν εις προκαθωρισμένον σημείον επί της ακτής όταν τα προκαθωρισμένα σήματα εδίδοντο διά των ειδικών φώτων, Όλοι οι αστυνομικοί ήσαν εν στολή.

Ο αστυνόμος Αλέξης είχεν αστυνομικόν σώμα υπ' αυτόν και επήγε προς την τοποθεσίαν Ροδαφνιά η

οποία είναι επί της ακτής περίπου ένα μίλι δυτικώς του χωρίου Χλώρακα, αφήκαν το αυτοκίνητον της Αστυνομίας εις το σφαγείον (σημείον 1 επί του σχεδίου) και επροχώρησαν περίπου ένα μίλι επί ανωμάλου εδάφους μέχρις ενός σημείου, όπου το μόνο ότι διαιρείται εις δύο μέρη, το ένα τμήμα αυτού προς την διεύθυνσιν του χωρίου Χλώρακα και το άλλο τμήμα στρέφεται δυτικώς προς την διεύθυνσιν της ακτής.

Το μονοπάτι μέχρι του σημείου εκείνου (σημειουμένου χ επί του σχεδίου) καίτοι είναι καμωμένος δρόμος, χρησιμοποιείται υπό αυτοκινήτων που πηγαίνουν από το Κτήμα κατά την διάρκεια της ημέρας προς τα περιβόλια εις την τοποθεσίαν Ροδαφνιά.

Ο αστυνόμος Αλέξης και το υπ' αυτόν αστυνομικόν σώμα κατηυθύνθησαν επί του μονοπατιού, το οποίον οδηγεί εις την παραλίαν και αφού επροχώρησαν εις απόστασιν 120 υαρδών, έξαφνα συνήντησαν δύο άνδρας (οι οποίοι εκ των υστέρων εφάνη ότι ήσαν οι κατηγορούμενοι 12 και 13), οι οποίοι έστεκαν μαζί επάνω εις το μονοπάτι (σημείον 2 επί του σχεδίου). Εις την θέσιν εις την οποίαν ευρέθησαν οι δύο αυτοί άνδρες ημπορούσαν να δουν οιονδήποτε όχημα, το οποίον ήρχετο από την διεύθυνσιν του Κτήματος. Είναι αξιοσημείωτον ότι το τμήμα αυτό του μονοπατιού, επί του οποίου ευρέθησαν οι δύο αυτοί κατηγορούμενοι ωδηγούσε μόνον προς την σκηνήν του εγκλήματος.

Ητο μία σκοτεινή ασέληνος νύκτα και ο αστυνόμος Αλέξης ο οποίος επερπατούσε προσεκτικά επικεφαλής του σώματος των αστυνομικών εφ' ενός ζυγού ήτο περίπου δέκα βήματα μακρυσ από τους δύο άνδρας, όταν τους είδε διά πρώτην φοράν.

Επλησίασε πλέον προσεκτικά προς αυτούς και όταν ήτο πλησίον των εκάθησαν επάνω εις τας πιέρνας των. Ο ένας απ' αυτούς εκρατούσεν ένα μεγάλο κλεφτοφάναρο, το άναψεν, αλλά ο Αλέξης το εκλώτισσε μακρυσ από το χέρι του και το φως έσβησεν. Είναι αξιοσημείωτον ότι ο Αλέξης δεν είχε δει καθ' όλην

την διάρκεια που επροχωρούσεν από το σφαγείο προς το μέρος που ευρήκε τους κατηγορούμενους εις απόστασιν περίπου ενός μιλίου οιονδήποτε φως από την διεύθυνσιν του μέρους που εστέκονταν οι κατηγορούμενοι. Οι δύο άνδρες συνελήφθησαν. Ο Αλέξης τους είπε "ποίοι είσθε και τι κάμνετε εδώ;". Δεν απήντησε κανείς. Ο αστυνομικός Ατνάν Τζεμάλ (μάρτυς αρ. 5) διετάχθη να μείνη επί τόπου και να φρουρή τους δύο άνδρας. Ελαβεν οδηγίας κατά τρόπον που μπορούσαν ν' ακούσουν οι κατηγορούμενοι δηλαδή να τους πυροβολήση εάν προσεπάθουν να δραπετεύσουν.

Ο Αστυνόμος Αλέξης προχώρησε μαζί με τους υπολοίπους αστυνομικούς και μόλις τους αφήκεν οι δύο άνδρες άρχισαν να ομιλούν μεταξύ των.

Ο αστυνομικός Ατνάν, ο οποίος τους φρουρούσεν, είναι Τούρκος, καταλαβαίνει και ομιλεί ελληνικά και τουρκικά, αλλά δεν ημπορούσε να καταλάβη τι έλεγαν. Τους αφήκε να συνομιλούν επί πέντε περίπου λεπτά με την ελπίδα ότι θα ημπορούσε να αντιληφθή τι έλεγαν. Τότε τους είπε να σιωπήσουν.

Εκ των υστέρων εφάνη ότι ωμιλούσαν παρεφθαρμένα ελληνικά, ενός είδους με το οποίον αρκετοί κύπριοι είναι εξοικειωμένοι. Ο σκοπός τους αναμφιβόλως ήτο να συνομιλήσουν βιαστικά με τρόπον, ο οποίος ήλπιζαν ότι δεν θα εγίνετο αντιληπτός από τον αστυνομικόν, ο οποίος τους εφρουρούσεν. Αυτό μπορεί να αποτελέση αξιοσημείωτον γεγονός λαμβανομένου υπ' όψιν ότι ενώ όταν ηρωτήθησαν κατά πρώτον όταν ευρέθησαν εις την θέσιν αυτήν τι έκαμναν, έκριναν καλόν να μη δώσουν καμμίαν εξήγησιν, ύστερα, αφού είχαν την ιδιωτικήν μυστικήν αυτήν συνομιλίαν είπαν και οι δύο εις τον Ατνάν Τζεμάλ ότι επήγαιναν προς το Κτήμα εις το καμπαρέ και ότι διάλεξαν το ειδικόν αυτό μονοπάτι διά να αποφύγουν το ενδεχόμενον της συναντήσεως με τους γονείς των.

Εν τω μεταξύ ο αστυνόμος Αλέξης και οι αστυνομικοί εξηκολούθησαν τον δρόμον των και όταν έφθασαν περίπου εις το σημείον 3 ήκουσαν τον

θόρυβον μιας μηχανής, ο οποίος ήρχετο από την θάλασσαν διά μερικά δευτερόλεπτα. Όταν έφθασαν περίπου εις το σημείον **4** είδαν ένα πράσινο φως το οποίον ήρχετο από την θάλασσαν διά μερικά δευτερόλεπτα, Όταν έφθασαν περίπου εις το σημείον **4** είδαν ένα πράσινο φως το οποίον ερρίπτετο από την ακτήν εις απόστασιν περίπου **300** υαρδών έμπροσθεν των, το φως άναβε και έσβηνε μερικές φορές προς την θάλασσαν, προς την διεύθυνσιν αυτήν το σχήμα ενός καΐκιού, το οποίον ήτο κοντά στην ακτή κατέστη ευκρινές.

Επροχώρησαν τότε προς το μέρος από το οποίον ερρίπτετο το φως και όταν έφθασαν πλησιέστερον (περίπου εις το σημείον **5**) επρόσεξαν ότι το φως εξηκολούθει να ρίπτεται. Επροχώρησαν ολίγον περαιτέρω εις το σημείον **6** επί της παραλίας η οποία βλέπει προς ένα μικρόν κολπίσκον και απ' εκεί με την βοήθειαν του ριπτομένου φωτός είδαν την σιλουέταν ενός άνδρος, ο οποίος εφρουρούσε γυαλιά και εκ των υστέρων εφάνη ότι ήτο ο κατηγορούμενος Λοϊζίδης (Σωκράτης) (ο κατηγορούμενος αρ. **6**), περιεπάτει από του ενός σημείου εις το άλλο κατά μήκος του κολπίσκου προς την θάλασσαν υπεράνω του οποίου υπήρχεν ένας μικρός κρημνός, ο οποίος έβλεπεν επί της ακτής εντός του κλπίσκου.

Ο Αλέξης έφερε τους άνδρας του προς τα οπίσω, περίπου **5** υάρδας από του ακρου του κρημνού διά να μη μπορέσουν να τους δουν, και ολίγα δευτερόλεπτα αργότερα είδε να πλησιάζουν τέσσαρες άνδρες προς το μέρος όπου αυτός και οι αστυνομικοί επροχωρούσαν συρόμενοι χαμαί. Οι άνδρες ήρχοντο από την διεύθυνσιν της ξηράς όπου υπήρχεν ένα σπίτι που είχε μίαν μηχανήν του νερού, περίπου **130** βήματα μακρυνά (σημείον **14** επί του σχεδίου). Είναι ουσιώδες ότι μέσα εις το σπίτι ενωρίς το άλλο πρωί ευρέθησαν **4** κιβώτια δυναμίτιδος.

Ο Αλέξης αφήκε τους **4** άνδρας να πλησιάζουν το σημείον όπου επερίμενε (σημείον **7** επί του σχεδίου). Τότε επίδησεν εις τα πόδια του και αυτός και οι

άνδρες του συνέλαβαν τους **4** αυτούς άνδρας, περικυκλώνοντες αυτούς με τα χέρια των.

Κατελήφθησαν ολοφάνερα εξ απίνης και πριν μπορέσουν να φωνάξουν ο Αλέξης τους διέταξε να καθήσουν χαμαί, τους ηρώτησε ψιθυριστά ποίοι ήσαν και τι εγύρευαν εκεί. Κανένας απ' αυτούς δεν απήντησεν. Δύο αστυνομικοί αφέθησαν να φρουρούν με οδηγίας να τους πυροβολήσουν εάν ετόλμων να ειδοποιήσουν τους άλλους.

Οι **4** αυτοί άνδρες ήσαν οι κατηγορούμενοι Νικόλας Κυριάκου Πενταράς (αρ.**9**), Χριστόδουλος Νικόλας Πενταράς (αρ. **10**), Χριστάκης Νικολάου (αρ. **11**) και Νικόλας Γεωργίου Μαυρονικόλα (αρ. **8**) όλοι από το χωρίον Χλώρακα. Ο Νικόλας Μαυρονικόλα (αρ. **8**) είναι αδελφός του Κυριάκου Μαυρονικόλα (αρ. **11**), είναι μακρινός συγγενής του Μιχαήλ Παπαντωνίου (αρ.**13**). Οι κατηγορούμενοι **12** και **13** ήσαν οι δύο άνδρες οι οποίοι εκρατήθησαν ενωρίτερον επάνω εις το μονοπάτι.

Ο Αλέξης τότε επροχώρησε αρκουδιστά προς τα εμπρός με τον λοχίαν Αλή Ριζά (μάρτυς αρ. **6**) εις εν σημείον το οποίον ήτο εις το άκρον της κορυφής του κρημού (σημείον **8**). Από ένα σημείον κάτωθεν του σημείου τούτου (στο σημείον **9**) είδεν ένα ανημμένον τσιγάρον να ρίπτεται μακρυά την ώραν κατά τη οποίαν είδεν τον κατηγορούμενον **6** να κάμνη σήματα, ήτο δε φανερόν ότι ο κατηγορούμενος **6** δεν ήτο το μόνον πρόσωπον εις τον κολπίσκον. Πέντε λεπτά περίπου αργότερον αφ' ότου ο Αλέξης έλαβε θέσιν, ο κατηγορούμενος **6** έρριψε ως πάλιν προς το καΐκι και τότε εφάνη μια βάρκα, η οποία εκωπηλατείτο και επλησίαζε προς την παραλίαν από την διεύθυνσιν του καΐκιού προς την θέσιν που έστεκεν ο κατηγορούμενος **6**. Μέσα εις την βάρκαν είχεν ένα άνδρα που την εκωπηλάτει. Ο Αλέξης είδεν αριθμόν ξυλίνων κιβωτίων μέσα εις την βάρκαν.

Ολίγον αργότερα η βάρκα είχε φθάσει εις την παραλίαν κοντά εις τον κατηγορούμενον **6** και ο άνδρας που ήταν μέσα στην βάρκαν εβγήκεν έξω και

κατηυθύνθη προς τον κτηγορούμενον **6**. Εφάνη εκ των υστέρων ότι ήτο ο κατηγορούμενος Μιχάηλ Θεοδοσίου Αλεθράκης (αρ. **4**) Ελλην ναυτικός και μέλος του πληρώματος του καΐκιού Άγιος Γεώργιος, το οποίον ήτο το καΐκι που ευρίσκετο εκεί.

Ο Αλέξης και ο λοχίας Απτουλλάχ άναψαν τότε τα κλεφτοφάναρα των προς την διεύθυνσιν της ακτής και ο Αλέξης εφώναξεν ελληνικά: "Εσύ που εβγήκες έξω από την βάρκαν, σταμάτα εκεί όπου ευρίσκεσαι και όλοι σας σηκώστε τα χέρια επάνω, άλλως πιθανόν να ευρεθώ εις τη ανάγκην να χρησιμοποιήσω τα όπλα. Είμεθα αστυνομικοί".

Ο κατηγορούμενος **6** είπε: "Πού να πάω;" Ο Αλέξης απήντησε: "Μείνε εκεί που είσαι και θα σου πω".

Ενα εκ των προσώπων που εστέκετο εις το σημείον **9** από κάτω από τον κρημνόν, ο οποίος εκ των υστέρων εφάνη ότι ήτο ο Καραδήμας (κατηγορούμενος αρ. **5**) είπε: "Δεν είμεθα ωπλισμένοι κύριε αστυνομικέ, δεν είναι ανάγκη να χρησιμοποιήσεται τα όπλα σας".

Ο Αλέξης τότε εξέπεμψε **4** ειδικά φώτα (αυτό ήτο το προκαθορισμένον σύνθημα) και από το φως των είδε καθαρά το καΐκι, το οποίον ευρίσκετο εις μικράν απόστασιν πλησίον της παραλίας εις το σημείον περίπου **13** του σχεδίου. Ηκουσε την μηχανήν του να ξεκινά και είδε το πλοίον να κινείται προς μίαν δυτικήν κατεύθυνσιν. Κατόπιν το είδε να κάμπτη το ακρωτήριον και να διευθύνεται βορείως.

Ευθύς ως εξεπέμφθησαν τα ειδικά φώτα τα άλλα σώματα των αστυνομικών συνητήθησαν επί του αυτού σημείου και ο Αλέξης τότε κατέβη εις την παραλίαν μαζί με τον Λοχίαν Αλή Ριζά. Εκεί είδε δύο άνδρας να κρατούν μέσα εις ένα κοίλωμα εις το εμπρόσθιον μέρος του κρημού από το σημείον από το οποίον είχε δει το αναμμένον τσιγάρον να ρίπτεται προηγουμένως. Οι άνδρες ούτοι ήσαν ο κατηγορούμενος Αργύριος Γεωργίου Καραδήμας (αρ. **5**) και ο Κώστας Λεωνίδα (αρ. **7**).

Ο κατηγορούμενος **7** ήτο με το υποκάμισον του, ενώ το σακκάκι και το επανοφόρι του ήσαν

τοποθετημένα επί της ακτής γεγονός εκ του οποίου δύναται να συναχθή το συμπέρασμα ότι εβοήθει εις την εκφόρτωσιν των κιβωτίων.

Ο υπαστυνόμος Αλέξης επήγε προς τον κατηγορούμενον **6** και του είπε "δώσε μου το πράσινο φως με το οποίον ησχολεύσο απόψε". Ο κατηγορούμενος **6** έβαλε το χέρι εις την τσέπην του μουσαμά και έβγαλε από την τσέπη του ένα κλεφτοφάναρον, το οποίον παρέδωσεν εις τον Αλέξην, ο οποίος το εξέτασεν.

Από το κλεφτοφάναρον αυτό ένα πράσινο, κόκκινο ή άσπρο φως ημπορούσε να ριφθή αναλόγως της εκλογής του προσώπου το οποίον το εχειρίζετο. Ο Λοχίας Αλή Ριζά τότε ταχέως ηρεύνησε τον κατηγορούμενον **6** και εύρεν εις μίαν από τις τσέπες του ένα πακέττο από σελλοφάν, το οποίον περιείχεν αριθμόν νομισμάτων. Είπεν εις τον κατηγορούμενον **6** "τι είναι αυτό" και ο κατηγορούμενος απήντησεν "είναι είκοσι χρυσές αγγλικές ελιές". Ο Αλέξης τότε εξήλεγξε το περιεχόμενον του πακέττου και ηύρεν ότι ήσαν πραγματικώς είκοσι χρυσές αγγλικές λίρες. Η σημασία της ανακαλύψεως των νομισμάτων εις κατοχήν του Λοϊζίδη θα φανή αργότερα υπό το φως μερικών άλλων γεγονότων, τα οποία θα σας διηγηθώ.

Επάνω εις την άμμον υπήρχεν ένα δερμάτινο χαρτοφυλάκιο και ένας σάκκος τον οποίον φέρει κανέννας επάνω εις τους ώμους του (περαιτέρω καλούμενος ως ρουκ σάκκος). Ο κατηγορούμενος **6** διεξεδίκησε το χαρτοφυλάκιο ως ιδικήν του περιουσίαν. Αργότερον εξηκριβώθη ότι ο ρουκ σάκκος ανήκεν εις τον κατηγορούμενον **5**. Κοντά εις τα κιβώτια υπήρχε μία μεγάλη βαλίτσα την οποίαν ο κατηγορούμενος **6** διεξεδίκησεν ως ιδικήν του περιουσίαν. Επί ενός ερημωμένου βράχου εις την παραλίαν υπήρχεν ένα παλαιόν και χακί στρατιωτικό επανοφόρι, το οποίον ο Χριστάκης Νικολάου (κατηγορούμενος **11**) αργότερον διεξεδίκησεν ως ιδικήν του περιουσίαν. Υπήρχαν επίσης μερικά άλλα αζήτητα επανωφόρια,.

Ο Αλέξης εξήτασε τα ξύλινα κιβώτια, τα οποία ήσαν επί της παραλίας. Ήσαν εν όλω **15**. Φρόντισεν ώστε τα κιβώτια, τα οποία ήσαν μέσα εις την βάρκαν να ξεφορτωθούν και να τοποθετηθούν επί της παραλίας. Ήσαν **11** κιβώτια δηλαδή το ολικόν **26** κιβώτια. Ήσαν όλα τα ίδια από απόψεως μεγέθους και σχήματος. Επί ενός εξ αυτών ήτο γραμμένον με κεφαλαία ελληνικά γράμματα: "ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΚΡΗΚΤΙΚΑΙ ΥΛΑΙ". Τα άλλα κιβώτια ήσαν μαρκαρισμένα κατά τον ίδιον τρόπον, αλλά είχε τοποθετηθή επ' αυτών μπογιά μπλε.

Ο Αλέξης τότε επήρε τα **4** πρόσωπα από την παραλίαν επί του κρημνού όπου κρατούντο τα άλλα **4** πρόσωπα, και είπε προς όλους: "Αντιλαμβάνομαι ότι τα κιβώτια αυτά περιέχουν εκρηκτικές ύλας. Θα συλληφθείτε όλοι διά το ότι παρανόμως απεβιβάσατε εκρηκτικές ύλας και κατείχετε εκρηκτικές ύλας άνευ αδείας".

Ο Καραδήμας (κατηγορούμενος **5**) είπεν αμέσως: "Παίξαμε κορώνα γράμματα. Χάσαμε-κερδίσαμε".

Κανέννας από τους άλλους κατηγορουμένους δεν είπε τίποτα.

Εν τω μεταξύ οι δύο άνδρες, οι οποίοι εκρατήθησαν επάνω εις το μονοπάτι ήχθησαν εις το ίδιον μέρος και συνελήφθησαν επί τω ότι ήσαν αναμειγμένοι εις την παράνομον εισαγωγήν και κατοχήν εκρηκτικών υλών. Κανέννας απ' αυτούς δεν είπε τίποτε.

Ο Αλέξης απέστειλεν όλους τους **10** κατηγορουμένους, τα κιβώτια των εκρηκτικών υλών και τα άλλα αντικείμενα, τα οποία ευρέθησαν εις τον τόπον του εγκλήματος, εις τον αστυνομικόν σταθμόν του Κτήματος και έθεσε την ακτήν και το γύρω μέρος υπό διαρκή αστυνομικήν επιτήρησιν καθ' όλην την νύκτα. Εφρόντισεν επίσης ώστε αρκετή γειτονική περιοχή να ερευνηθή προσεκτικά την επομένην ημέραν.

Εν τω μεταξύ το πολεμικόν κατεδίωξε το βενζινόπλοιο και μετά την ανακοπήν του οι τρεις πρώτοι κατηγορούμενοι συνελήφθησαν και οδηγήθησαν εις το πολεμικόν. Και οι τρεις ήσαν Έλληνες υπήκοοι.

Ο λοχίας Φαϊκ τους συνέλαβε και ούτοι αφού τους επεστήθη η προσοχή των εις τον Νόμον έδωσαν ωρισμένας απαντήσεις. Είναι αξιοσημείωτον, το τι είπεν ο πρώτος κατηγορούμενος (ο πλοίαχος): "Μάλιστα, έφερα δυναμίτιδα διά να ελευθερώσω την πατρίδα Κύπρον. Τον καιρόν του πολέμου επολεμούσα με τους Αγγλους, τώρα εργάζομαι εναντίον τους".

Όταν οι κατηγορούμενοι, οι οποίοι συελήφθησαν επί της παραλίας ήχθησαν εις τον αστυνομικόν σταθμόν του Κτήματος ερευνήθησαν ένας έκαστος χωριστά, όπως και τα αντικείμενα τα οποία ευρέθησαν επί της παραλίας.

Το χαρτοφυλάκιον, το οποίον διεξεδίκησεν ο κατηγορούμενος **6** ευρέθη ότι περιείχε σημειωματάριον (το οποίον ο κατηγορούμενος **6** παρεδέχθη ότι ήτο ιδικόν του) επί ενέα σελίδων του οποίου ήτο γραμμένον με μολύβι, με τον γραφικόν χαρακτήρα του κατηγορουμένου **6** σχέδιον μιας βιαίας επαναστατικής εγκυκλίου, η οποία προφανώς προωρίζετο να κυκλοφορήση κρυφίως εν Κύπρω, το σχέδιον αναφέρεται εις την ίδρυσιν ενός παρανόμου Συνδέσμου γνωστού ως ΕΜΑΚ (τα αρχικά των λέξεων "Εθνικόν Μέτωπον απελευθερώσεως Κύπρου" και περιγραφόμενου "ως αυστηρώς μυστικού εθνικού απελευθερωτικού οργανισμού, άρτια ωργανωμένου και πλήρως εξοπλισμένου", ο σκοπός του οποίου ήτο "η απελευθέρωσις του λαού μας της Κύπρου από την αβάστακτην δουλείαν, η οποία τον εκθέτει εις το αίσχος και η ένωσις με την μητέρα Ελλάδα").

Τονίζει ότι το ΕΜΑΚ θα αγωνισθή μυστικά και με επαναστατικόν τρόπον, αλλά περαιτέρω αποκάλυψις των μέσων τα οποία θα χρησιμοποιήση δεν θα γίνη διά να μη βοηθήση τον εχθρόν.

Το χαρτοφυλάκιον επίσης περιελάμβανε φύλλον της εφημερίδος "Αλήθειας" κυκλοφορούσης εν Κύπρω ημερομηνίας **24** Ιανουαρίου **1955**, δηλαδή της προηγούμενης ημέρας που συνελήφθη ο κατηγορούμενος **6**. Η βαλίτσα τούτου, η οποία ευρέθη επάνω εις την παραλίαν περιείχε μίαν κουβέρνταν διάφορα ρουχικά

και άλλα προσωπικά αντικείμενα. Ο ρουκ σάκκος, περιείχεν είδη ιματισμού και άλλα προσωπικά αντικείμενα του Καραδήμα (κατηγορουμένου **5**) ο οποίος απεβιβάσθη από το καΐκι εκείνο το βράδυ.

Επί του κατηγορουμένου **8** (του Νικολάου Γεωργίου Μαυρονικόλα) ο οποίος συνελήφθη επάνω εις τον κρημνόν, μέσα εις την μέσα τσέπην του σακακιού του ευρέθη ένα κομμάτι διπλωμένο χαρτί, επί του οποίου ήσαν γραμμένα ελληνιστί τα κάτωθι:

" Αγαπητέ Γιώργη. Παρελήφθησαν σήμερα Ιανουαρίου **1955**... (προφανώς διά να καταχωρηθή ο αριθμός) διά να καταχωρηθή ο αριθμός) κιβώτια απεσταλέντα διά του ιστιοφόρου υλικού.

Κύπρος (ανοικτόν διά να καταχωρηθή η ημερομηνία) Ιανουαρίου **1955**

Υπογραφή

ΓΙΩΡΓΟΣ

Υπογραφή

ΠΑΝΟΣ".

Δεν υπάρχει ένδειξις όσον αφορά την ταυτότητα των υπογραφών επί του εγγράφου τούτου, αλλ' είναι φανερόν ότι αναφέρεται εις αριθμόν κιβωτίων, περιεχόντων υλικόν σταλέν επί του καΐκιού τον Ιανουάριον του **1955**.

Επί του κατηγορουμένου **5** Καραδήμα, ευρέθησαν δύο ημερολόγια, εις το ένα εξ αυτών είναι γραμμένο το όνομα ΑΖΙΝΑΣ. Εις το άλλο το όνομα του Καραδήμα είναι γραμμένον από μέσα από το εξώφυλλον και επικεφαλής της σελίδας διά την **1ην Μαΐου 1954** είναι γραμμένα τα αρχικά ΠΕΚ.

ΠΕΚ είναι η Παναγροτική Ενωσις Κύπρου, η οποία ιδρύθη το **1942** ως απλούς αγροτικός συνεταιρισμός διά την προαγωγήν των γεωργικών συμφερόντων. Ολίγον αργότερον δεν ηδυνήθη ν' απούγη τον πειρασμόν της αναμίξεως εις την πολιτικήν, όπως συμβαίνει άλλωστε με πλείστα άλλα σωματεία εν Κύπρω.

Κατέστη πλέον μαχητική αφ'ης εποχής ο κατηγορούμενος **6** ανεμείχθη με τας υποθέσεις της

όπως θα εξηγήσω αργότερα, αλλ' ιδίως έπειτα από τα μέσα του **1953** ο Ανδρέας Αζίνας εξελέγη ο Γενικός Γραμματέας της. Ο Ανδρέας Αζίνας είναι πρόσωπον γνωστόν εν Κύπρω. Κατάγεται από την Χλώρακαν και είναι ένθεμος εθνικόφρων. Αι σχέσεις του με τον κατηγορούμενον **6** (Σ. Λοϊζίδην) χρονολογούνται από του έτους **1949** τε ο κατηγορούμενος **6** ήτο ο Γενικός Γραμματέας της ΠΕΚ. Παρεμπιπτόντως αναφέρω ότι η φωτογραφία του κατηγορουμένου **6** ευρίσκετο εις προέχουσας θέσιν εις το οίκημα της ΠΕΚ εις την Χλώρακα. Ο Αζίνας κατά τα έτη **1953** και **1954** έκαμε συχνάς επισκέψεις βραχείας διαρκείας εις τας Αθήνας αλλ' οφείλει να σημειωθή ότι μεταξύ της **6ης** Οκτωβρίου **1954** και της **6ης** Δεκεμβρίου **1954** ήτο εις Κύπρον. Εφυγε την **23ην** Ιανουαρίου του **1955** (την παραμονήν των γενομένων συλλήψεων) και έκτοτε δεν επέστρεψε.

Επί του κατηγορουμένου **5** ευρέθη φύλλον της εφημερίδος "Πρόοδος" εκδιδομένης εν Ροδω, ημερομηνίας **18** Ιανουαρίου **1955** το οποίον περιέχει αριθμόν αναφερόμενον εις την Κύπρον και τον εθνικόν της αγώνα.

Επί του κατηγορουμένου **10** ανευρέθη τεμάχιον κλωστής με αγκίστρι κατάλληλον διά ψάρεμα.

Την επομένη ηρευνήθη η περιοχή της Ροδαφνιάς επισταμένως και ιδιαιτέρως το μέρος εις το οποίον ίσταντο οι **4** κατηγορούμενοι που συνελήφθησαν επί της ακτής. Ακριβώς κάτω από την επιφάνειαν της άμμου ο αστυνομικός Οσμάν εύρε ένα διπλωμένον κομμάτι χαρτί, το οποίον είναι υψίστης σημασίας, είναι απόδειξις γραμμένη ελληνιστί ως ακολούθως:

"Εγώ, ο υπεγεγραμμένος Ανδρέας Αζίνας έλαβον παρά του κ. Σωκράτη Λοϊζίδη αγγλικάς χρυσάς λίρας εκατόν ενενήντα (**190**) και αγγλικάς χάρτινας λίρας διακοσίας είκοσι (**220**) διά τον απελευθερωτικόν κυπριακόν αγώνα.

Εν Κύπρω τη **18η** Νοεμβρίου **1954**.

Ο λαβών

Υπογραφή

A. Αζίνας

Αν και η υγρασία επηρέασε ολίγον την υπογραφήν, εν τούτοις είναι αρκετά ευανάγνωστος και θα προσαχθή μαρτυρία ότι είναι η υπογραφή του Αζίνα. Θα γίνη εισήγησις ότι η απόδειξις είναι με τον γραφικόν χαρακτήρα του κατηγορουμένου **6**. Ως προς το σημείον τούτο η ανακάλυψις των δώδεκα χρυσών αγγλικών λιρών εις την κατοχήν του Λοϊζίδη όταν συνελήφθη, όπως ήδη ανέφερα, έχει προφανή σημασίαν. Και το γεγονός ότι ο Αζίνας την **18ην** Νοεμβρίου **1954** ήτο εν Κύπρω, δεν πρέπει να παροραθή.

Επίσης ηρευνήθη το βενζινόπλοιο και παρελήφθησαν τα επ' αυτού ευρισκόμενα ναυτικά βιβλία, εκ τούτου φαίνεται ότι ο τρίτος κατηγορούμενος (Μέλιος) είναι ο ιδιοκτήτης του βενζινοπλοίου και συγχρόνως προσοντούχος πλοίαρχος, εν τούτοις κατά το ταξίδι αυτό πλοίαρχος ήτο ο

α (πρώτος) κατηγορούμενος (Κουταλιανός) και οι κατηγορούμενοι **2** και **4** (Χριστοδουλάκης και Αλεθράκης) ήσαν τα μέλη του πληρώματος, εκ των βιβλίων αυτών φαίνεται επίσης ότι ο πλοίαρχος ανεχώρησεν από την Πάρον την **14.1.55** δι' αλιείαν εις την περιοχήν της δωδεκανήσου.

Ο τρίτος κατηγορούμενος όλως παραδόξως καίτοι ήτο ο πλοίαρχος μέχρι της ημέρας εκείνης κατά το ταξίδι τούτο περιγράφεται απλώς ως συνοδός. Ο Καραδήμας δεν φαίνεται διόλου εις τα ναυτικά έγγραφα, αλλά κατά την ομολογίαν του ιδίου ανήλθεν επί του βενζινοπλοίου εις την Ρόδον, είναι αξιοσημείωτον, ότι η φωτογραφία του Καραδήμα ευρέθη επί του Κουταλιανού με μίαν αφιέρωσιν, όπισθεν της φωτογραφίας την ακόλουθον: "Εις τον σωτήρα της ζωής μου".

Τα κιβώτια των εκρηκτικών υλών, τα οποία ευρέθησαν εις την σκηνήν του εγκλήματος, ηνοίχθησαν επί παρουσία του επιθεωρητού των Μεταλλείων την **27ην** Ιανουαρίου. Κάθε κιβώτιον περιείχε δέκα

πακέτα, έκαστον των οποίων περιείχε 2 1/2 χιλιογράμμα βάρους δυναμίτιδος, δηλαδή ευρέθησαν 750 χιλιογράμμα εν όλω. Έκαστον κιβώτιον περιείχε περίπου 352 τεμάχια δυναμίτιδος ήτοι υπήρχον εν όλω 10.560 τεμάχια, Έκαστον κιβώτιον περιείχε έντυπον οδηγίαν υπό τον τίτλον "Ελληνική Εταιρεία Πυριτιδοποιείου και Καλυκοποιείου Αθήναι, Ελλάς Γραφείον, Αθήναι Λεωφόρος, Αμαλίας 20 Πυριτοδοποιείο, Οδηγία". Ακολουθούν οδηγίαι ως προς την αποθήκευσιν χειρισμόν και χρήσιν των εκρηκτικών υλών και καψουλιών.

Γεννάται το ζήτημα ποία ήσαν τα πρόσωπα, τα οποία ησχολούντο εις την επιχείρησιν αυτήν και διά ποίον σκοπόν η τρομοκρατική αυτή ποσότης των εκρηκτικών υλών επρόκειτο να εισαχθεί στην Κύπρον. Οτι πρόκειται να εισαχθούν διά παράνομον σκοπόν, δεν δύναται αμφισβητηθή και σιωπηρώς έγινε παραδεκτόν υπό μερικών εκ των κατηγορουμένων επί του βενζινοπλοίου οι οποίοι εδήλωσαν ότι ησχολούντο εις λαθρεμπόριον.

Ο τρόπος με τον οποίον η επιχείρησις αύτη εσχεδιάσθη και εξετελέσθη, δια τής χρησιμοποιήσεως τουν βενζινοπλοίου εις επιχείρησιν, διά την οποίαν ουδέποτε είχε χρησιμοποιηθή προηγουμένως διά της χρησιμοποιήσεως αποσιωπητήριος εις την μηχανήν, διά της παραπλανήσεως των ελληνικών τελωνειακών αρχών, ότι το πλοιάριον επρόκειτο να χρησιμοποιηθή δι' αλιευτικήν επιχείρησιν ενώ ως γεγονός επρόκειτο να ξεφορτώση εκρηκτικάς ύλας εις Κύπρον, άγει εις τα συμπεράσματα ότι όλοι οι κατηγορούμενοι επί του βενζινοπλοίου εγνώριζον καλώς τον πραγματικόν σκοπόν του ταξιδιού εβοήθουν αλλήλους προς επίτευξιν του σκοπού τούτου.

Αλλ' ας εξετάσωμεν ποία ήσαν τα πρόσωπα, τα οποία ησχολούντο εις το εγχείρημα τούτο.

Δύναται να καταταχθούν εις τέσσαρας ομάδας:

(α) εκείνους οι οποίοι ήσαν επάνω εις το βενζινόπλοιον (κατηγορούμενοι 1-5).

(β) Εκείνους οι οποίοι ευρέθησαν εις την ακτήν

παρά τον κολπίσκον (κατηγορούμενοι 6 και 7).

(γ). Εκείνους οι οποίοι ευρέθησαν ερχόμενοι από την διεύθυνσιν του δωματίου της μηχανής του νερού (κατηγορούμενοι 8-11), και

(δ) τους δύο κατηγορουμένους 12 και 13 οι οποίοι ευρέθησαν επάνω εις το μονοπάτι που ωδηγούσεν εις την παραλίαν.

Η πρώτη ομάς περιλαμβάνει τους πέντε Έλληνας υπηκόους που ήσαν επάνω εις το βενζινόπλοιο.

Ο κατηγορούμενος 3 είναι ο ιδιοκτήτης του βενζινοπλοίου, ο οποίος αν και εις όλας τας προηγουμένας περιπτώσεις υπήρξεν ο πλοίαρχος του (είναι άλλωστε προσοντούχος πλοίαρχος) εις την περίπτωσιν αυτήν επροτίμησε να είναι απλούς σύντροφος επάνω εις το βενζινόπλοιο.

Ο πρώτος κατηγορούμενος παρεδέχθη ο ίδιος εις τον αστυνομικόν, ο οποίος τον συνέλαβεν, ότι επολέμησε κατά την διάρκειαν του πολέμου με τους συμμάχους εναντίον των Ναζί και πιθανώς η επιλογή του ως πλοίαρχου, διά την επιχείρησιν αυτήν, οφείλεται εις την πείραν του ταύτην.

Ο ίδιος παρεδέχθη ότι ο σκοπός που έφερεν εκρηκτικές ύλας εις την Κύπρον ήτο "ν' απελευθερώση την πατρίδα".

Οι κατηγορούμενοι 2 και 4 είναι μέλη του πληρώματος, οι οποίοι υπεβοήθουν τους άλλους εις την επιχείρησιν αυτήν, δεν δύναται σοβαρώς να ισχυρισθούν άγνοιαν του τι έκαμναν και του τι ελάμβανε χώραν επί του βενζινοπλοίου.

Ο πέμπτος κατηγορούμενος κατά την διάρκειαν του πολέμου ήτο κομμάντος και αξιωματικός της Ελληνικής αεροπορίας. Φαίνεται ότι είναι στενώς συνδεδεμένος με τον πρώτον κατηγορούμενον από την αφιέρωσιν της φωτογραφίας, η οποία ευρέθη εις την κατοχήν του πρώτου κατηγορουμένου ως ήδη εξήγησα, θα ενθυμείσθε ότι όταν ο άνθρωπος αυτός συνελήφθη από τον Αλέξην εις την παραλίαν είπε "παίξαμε κορώνα γράμματα, χάσαμε-κερδίσατε".

Είναι δύσκολον να αντικληφθή κανένας γιατί

επάνω εις αυτό το μικρό βενζινόπλοιοιον εχρειάζετο δεύτερος μηχανικός.

Τώρα από τους κυπρίους κατηγορούμενους η πλέον προέχουσα φυσιογνωμία είναι ο κατηγορούμενος **6**. Σωκράτης Λοϊζίδης. Είναι Κύπριος, **36** ετών, γεννηθείς εις Κάτω Δίκωμον, το **1936** επήρην αγγλικόν διαβατήριον εις την Λευκωσίαν και μετέβη εις Αθήνας όπου εσπούδασε νομικά εις το Πανεπιστήμιον. Το **1940** όταν έγινε η επιδρομή των φασιστών εις την Ελλάδα, αν και δεν είχε καμμίαν νομικήν υποχρέωσιν, κατετάχθη ως εθελοντής εις τον ελληνικόν στρατόν και έλαβε μέρος εις την αρκετά γνωστήν αντίστασιν, την οποίαν η Ελλάς συνέταξε εις την Αλβανίαν, εναντίον των επιδρομέων. Η κατοχή της Ελλάδος υπό των Ναζί επηκολούθησε. Ο κατηγορούμενος **6** φαίνεται ότι τότε εγκατέλειψε την αγγλικήν ιθαγένειαν και ενεγράφη ως Έλλην υπήκοος διά να διαφύγη την προσοχήν των Ναζί.

Όταν η Ελλάς ηλευθερώθη, εζήτησε να αναλάβη την αγγλικήν ιθαγένειαν, αλλά η αίτησις του απερρίφθη.

Το **1945** ήλθεν εις την Κύπρον με προσωρινόν πιστοποιητικόν της αγγλικής πρεσβείας και ειργάσθη με την ΠΕΚ ως διευθυντής του Γραφείου Πληροφοριών και Καθοδηγήσεως μέχρι του **1947**, οπότε ανεχώρησεν εις Ελλάδα, την φοράν αυτήν με ελληνικόν διαβατήριον.

Κατετάχθη εκ νέου εις τον ελληνικόν στρατόν, ο οποίος επολέμει εναντίον των κομμουνιστών και ενώ υπηρετεί ως στρατιώτης εξελέγη ως Γενικός Γραμματεύς της ΠΕΚ, επέστρεψεν εις την Κύπρον αεροπορικώς την **8ην** Σεπτεμβρίου **1949** διά να εργασθή επί τη βάσει "βίζας" και διά ν' αναλάβη τα καθήκοντα του ως Γενικού Γραμματέως της ΠΕΚ. Κατεγίνετο με εθνικιστικάς ενεργείας, ιδίως εν σχέσει με το δημοψήφισμα για τας αρχάς του **1950** και όταν εζήτησεν ανανέωσιν της "βίζας" του, η αίτησις του απερρίφθη και επληροφορήθη την **17ην** Ιανουαρίου **1950** ότι ώφειλε ν' αναχωρήση εκ Κύπρου.

Ανεχώρησεν από την Λάρνακα την **3ην** Φεβρουαρίου **1950** και κατά την ημέραν της αναχωρήσεως του έγινε διαδήλωσις υπέρ του. Ακόμη και μετά την αναχώρησιν του δεν έπαυσε να ενδιαφέρεται διά τας εργασίας και ενεργείας της ΠΕΚ και θα παρουσιασθή μαρτυρία ότι καίτοι εις το εξωτερικόν, εξηκολούθει να δίδη οδηγίας ως προς την γραμμήν την οποίαν ώφειλε να ακολουθήση η ΠΕΚ.

Δεν είναι γνωστόν πως ήλθεν εις την Κύπρον, αλλά θα γίνη εισήγησις, ότι ευρίσκετο εις Κύπρον επί τι χρονικόν διάστημα προ της συλλήψεως του. Θα γίνη εισήγησις ότι η απόδειξις του Αζίνα ημερομηνίας **18** Νοεμβρίου **1954** και το γεγονός ότι η σύζυγος του Λοϊζίδη εις γράμμα της αναφέρει ότι θα μείνη μόνη της τα Χριστούγεννα, ενισχύει την άποψιν ταύτην. Εν πάση περιπτώσει φαίνεται ότι ήτο εις την Κύπρον την **24ην** Ιανουαρίου **1955** και το φύλλον της εφημερίδος " Αλήθεια" το οποίον ευρέθη εις την κατοχήν του.

Ο κατηγορούμενος **7** είναι μέλος του Ανωτάτου Συμβουλίου της ΠΕΚ. Ολοι οι άλλοι κατηγορούμενοι από την Χλώρακαν είναι επίσης μέλη της ΠΕΚ, η οποία ευρίσκεται εις τόσον στενάς σχέσεις με τον κατηγορούμενον **6**.

Ο κατηγορούμενος **7** είναι πρώτος εξάδελφος του κατηγορουμένου **10** ο οποίος είναι θείος του κατηγορουμένου **9**.

Οτι η ομάς των κατηγορουμένων, οι οποίοι ήσαν εις τον καλπίσκον, είχε σχέσιν με την ομάδα των κατηγορουμένων επάνω εις το βενζινόπλοιον είναι ολοφάνερον από τας περιστάσεις υπό τας οποίας ευρέθησαν. Ησαν εκεί ρυθιμίζοντες μέσω του πρασίνου φωτός του κλεφτοφανάρου τας κινήσεις του βενζινοπλοίου και της βάρκας και υποβοηθούντες εις την εκφόρτωσιν των κιβωτίων.

Και από της απόψεως αυτής είναι πολύ σημαντικόν να έχετε υπ' όψιν σας το τι ευρέθη κατόπιν εις το βάθος της θαλάσσης εις το μέρος όπου το βενζινόπλοιον εθεάθη εκείνην την νύκτα.

Είναι εξαιρετικής σημασίας το γεγονός ότι ο

πλοίαρχος ενώ ήτο υπό κράτησιν εις τας 6 Φεβρουαρίου, επροθυμοποιήθη να δείξη εις την αστυνομίαν το μέρος όπου ισχυρίσθη ότι έρριψε από το Βενζινόπλοιον εις την θάλασσαν δύο κιβώτια καψουλιών και ένα σάκκον από φυτίλια, τη αιτήσει του ωδηγήθη επί τόπου και υπέδειξε το μέρος και ερρίφθη σημαδούρα. Δύται ηρεύνησαν το μέρος εκείνο, αλλά δεν ήυραν τίποτε.

Εις το δικαστήριον εναπόκειται να αποφανθή εάν ο πλοίαρχος έδειξε το ακριβές μέρος ή εάν ο σκοπός του ήτο να αποπλανήση τας αρχάς και να αποτρέψη την προσοχήν των.

Εν πάση περιπτώσει εκτεταμένη έρευνα εγένετο έκτοτε από έμπειρους δύτας και μεταξύ της 13ης και 24ης Απριλίου εις εν μέρος το οποίον θα σας υποδειχθή επί του σχεδίου και το οποίον δεν είναι μακράν από το μέρος όπου το βενζινόπλοιον εθεάθη να κινήται εκείνο το βράδυ, ευρέθη αριθμός κιβωτίων περιεχόντων σφαίρας και διάφορα όπλα, συμπεριλαμβανομένων και ρεβόλβερ".

Συνεχίζοντας ο Γενικός Εισαγγελέας είπεν, ότι "θα προσαχθή επίσης μαρτυρία διά τας διαφόρους βιαιοπραγίας, αι οποίαι έγιναν εις διάφορα σημεία της Κύπρου και τας ζημίας, αι οποίαι επροξενήθησαν εις διάφορα σημόσια κτίρια κατά την 1ην Απριλίου και βραδύτερον (η αγόρευση του Κρ. Τορναρίτη και η δίκη των κατηγορουμένων έγινε μετά την εξέγερση της 1ης Απριλίου 1955).

Οταν έχετε όλην την μαρτυρίαν ενώπιον σας θα κληθήτε να εύρετε ότι οι κατηγορούμενοι ησυχολούντο εις την προπαρασκευήν πολεμικής επιχειρήσεως υπό την έννοιαν του άρθρου 39 του Ποινικού Κώδικος. Εις την εποχήν μας η πομπή και τα περιστατικά στρατιωτικής παρατάξεως ως συνήθως συνέβαινεν εις παλαιάς εποχάς κατά την κανονικήν διεξαγωγήν πολέμου, δεν είναι αναγκαία να αποτελέσουν πραγματικήν πολεμικήν επιχείσησιν. Τρία πρόσωπα με τας εκρηκτικάς αυτάς ύλας ημπορούσαν να κάμουν το ίδιο πράγμα διά τον αυτόν σκοπόν που εδράζοντο 3.000

πρόσωπα εις περασμένας εποχάς. Αυτή θα είναι μαρτυρία η οποία θα προσαχθή εναντίον των κατηγορουμένων εις τη υπόθεσιν αυτήν".

Ο Γενικός Εισαγγελέας Κρίτων Τορναρίτης ολοκληρώνοντας την αγόρευσιν του ανέφερε και τα εξής:

"Αφού ήνοιξα την υπόθεσιν εκ μέρους της Κατηγορίας παρακαλώ όπως μου επιτραπή να αποσυρθώ, καθόσον άλλα επείγοντα σοβαρά καθήκοντα με καλούν. Ο Γενικός Αντεισαγγελεύς μαζί με τους δύο δικηγόρους του Στέμματος, θα παραμείνουν και θα διευρύνουν τη κατηγορίαν και θα δώσουν κάθε δυνατήν βοήθειαν ώστε να σας υποβοηθήσουν να απονείμετε δικαιοσύνην εις την υπόθεσιν αυτήν".